

Kunnanvaltuusto

Aika 17.11.2025 klo 18:00 - 19:10

Paikka Teatteritalo

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 71	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
§ 72	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 73	Esityslistan hyväksyminen	6
§ 74	Sysmän kunnan hallintosäännön päivitys	7
§ 75	Tuloveroprosentin määrittäminen vuodelle 2026	11
§ 76	Kiinteistöveroprosenttien määrittäminen vuodelle 2026	12
§ 77	Itseoikaisu Sysmän kunnanvaltuuston päätökseen 16.12.2024 § 62 Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman käsittely	14
§ 78	Lisätalousarvio vuodelle 2025	17
§ 79	Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman käsittely	20
§ 80	Muut asiat	24

Osallistujat

Läsnä	Järvinen Mika	Puheenjohtaja	
	Juhola Hannu	I varapuheenjohtaja	
	Kemppi Pekka	II varapuheenjohtaja	
	Aartolahti Jouko	Jäsen	
	Aromaa Timo	Jäsen	
	Elomaa Jukka	Jäsen	
	Hietamäki Sari	Jäsen	
	Kantonen Vesa	Jäsen	
	Karola Lilli	Jäsen	
	Kitkiöjoki Marketta	Jäsen	
	Kotolahti Veikko	Jäsen	
	Kyllönen Veikko	Jäsen	
	Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Jäsen	
	Leppänen Outi	Jäsen	
	Mäentalo Lasse	Jäsen	
	Nurmela Jouni	Jäsen	
	Onninen Eeva	Jäsen	
	Seppänen Timo	Jäsen	
	Virolainen-Nurminen Eija	Jäsen	
	Heinonen Ritva	Varajäsen	(Vuorinen)
	Simola Merja	Varajäsen	(Sippola)
	Kantonen Eeva	Varajäsen	(Järvinen) § 77
	Marttila Jani	Varajäsen	(Kitkiöjoki) § 77
	Sihvo Krister	Varajäsen	(Lehtosalo-Lönnberg) § 77
	Salonen Sirpa	Vanh. ja vamm. neuvoston edustaja	
	Apilainen Leo	Nuorisovaltuuston edustaja	
	Peltonen Lasse	Vt. kunnanjohtaja	
	Lauri Timo	Asiantuntija	
	Leppänen Susanna	Asiantuntija	
	Mäkinen Tuula	Asiantuntija	
	Nieminen Sanna	Pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Sippola Mikko		
	Vuorinen Tuula		

Tämä pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.
(Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista 617/2009)

Mika Järvinen
puheenjohtaja

Sanna Nieminen
pöytäkirjanpitäjä

Hannu Juhola
puheenjohtaja § 77

Käsitellyt asiat

§ 71 - 80

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Lilli Karola
pöytäkirjantarkastaja

Pekka Kemppi
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirjan valmistuttua osoitteessa www.sysma.fi (KuntaL 140 §)
19.11.2025

asianhallintapäällikkö Sanna Nieminen

Kunnanvaltuusto

§ 71

17.11.2025

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

KV 17.11.2025 § 71

Kokouskutsu on julkaistu 11.11.2025 Sysmän kunnan internet-sivuilla osoitteessa <http://www.sysma.fi>. Valtuutetuille ja kunnanhallituksen jäsenille kokouskutsu esityslistoineen on lähetetty 11.11.2025.

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kunnanvaltuusto

§ 72

17.11.2025

Pöytäkirjantarkastajien valinta

KV 17.11.2025 § 72

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa tarkastamaan tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan.

Päätös Kunnanvaltuusto valitsi yksimielisesti pöytäkirjantarkastajiksi Lilli Karolan ja Pekka Kempin.

Kunnanvaltuusto

§ 73

17.11.2025

Esityslistan hyväksyminen

KV 17.11.2025 § 73

Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Kunnanhallitus	§ 144	19.05.2025
Kunnanhallitus	§ 298	10.11.2025
Kunnanvaltuusto	§ 74	17.11.2025

Sysmän kunnan hallintosäännön päivitys

KH 19.05.2025 § 144

Johtoryhmä sekä muita viranhaltijoita on päivittänyt Sysmän kunnan hallintosääntöä.

Päivitystyötä on ollut ohjaamassa USO8 verkoston kautta FCG:n johtava konsultti. Kuntaliiton hallintosääntömallia 2023 on osittain käytetty pohjana tehdyille muutoksille.

Hallintosäännön liitteenä on lisäksi taulukko: Toimivalta hallintoasioissa ja toiminnan järjestämiseen liittyen.

Valmistelija Nimi: Tuula Mäkinen
Tehtävänimike: hallintojohtaja
Puh: 044 713 4505
Email: etunimi.sukunimi@sysma.fi

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa, että kunnanvaltuusto hyväksyy päivitetyn hallintosäännön. Hallintosääntö tulee voimaan 1.6.2025.

Hallintosääntöön ja toimivaltataulukkoon voidaan tehdä teknisluonteisia korjauksia.

Päätös Keskustelun aikana kunnanjohtaja teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

Asia palautetaan valmisteluun ja tuodaan uudelleen käsittelyyn syksyn 2025 aikana.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti muutetun päätösehdotuksen.

KH 10.11.2025 § 298

Nykyisessä hallintosäännössä on havaittu selkeytystarpeita.

Hallintosäännön päivitys- ja selkeytystarpeita on arvioitu yhdessä viranhaltijoiden kesken ja osana USO-verkoston kehittämistoimintaa. Tässä yhteydessä on vertailtu Sysmän kunnan hallintosääntöä Kuntaliiton hallintosääntömalliin 2023 sekä muiden kuntien hallintosääntöihin.

Kunnanhallitus
Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 144
§ 298
§ 74

19.05.2025
10.11.2025
17.11.2025

Keskeisiä muutoksia hallintosäännössä ovat mm:

- hallituksen ja valtuuston puheenjohtajan tehtävät
- toimielinorganisaatiokaavio
- kunnanjohtajan tehtävät sekä toimivalta häiriö- ja poikkeustilanteessa
- kunnanhallituksen tehtävät
- ratkaisuvalltuudet hankinta-asioissa poistettu. Vastaavat linjaukset löytyy toimivaltataulukosta, euromäärissä muutoksia
- uudistuksen yhteydessä toimivallan jako toimielinten ja viranhaltijoiden kesken on kuvattu toimivallanjako liitetaulukossa

Oheismateriaalina on nykyinen hallintosääntö, uusi hallintosääntöluonnos, missä liitteenä on toimivaltataulukko sekä hallintosääntöversio, missä näkyy nykyisestä hallintosäännöstä poistettu teksti ylivivauksella ja siihen lisätty teksti allevivauksella.

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa, että kunnanvaltuusto hyväksyy päivitetyn hallintosäännön. Hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2026.

Hallintosääntöön ja toimivaltataulukkoon voidaan tehdä teknisluonteisia korjauksia.

Päätös

Jäsen Marketta Kitkiöjoki ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun lukuun ottamatta niitä kohtia, jotka on välttämätöntä saada voimaan heti vuoden 2026 alusta, ja että hallintosääntöluonnosta käydään läpi valtuuston iltakoulussa.

Jäsen Jukka Elomaa kannatti Kitkiöjoen ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu ehdotus asian valmisteluun palauttamisesta, joten on äänestettävä.

Puheenjohtaja teki äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, vastaavat JAA ja ne, jotka kannattavat Kitkiöjoen ehdotusta, vastaavat EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Aartolahti, Kantonen, Karola, Kyllönen, Lehtosalo-Lönnberg, Leppänen) ja 3 EI-ääntä (Elomaa, Kitkiöjoki, Sippola).

Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus on tullut hyväksytyksi.

Kunnanhallitus	§ 144	19.05.2025
Kunnanhallitus	§ 298	10.11.2025
Kunnanvaltuusto	§ 74	17.11.2025

KV 17.11.2025 § 74
211/00.01.01.00/2025

Päätösehdotus	Kunnanhallitus ehdottaa, että kunnanvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan päivitetyn hallintosäännön. Hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2026. Hallintosääntöön ja toimivaltataulukkoon voidaan tehdä teknisluonteisia korjauksia.
Päätös	Valtuutettu Jukka Elomaa ehdotti asian palauttamista valmisteluun. (Liite) Varavaltuutettu Merja Simola sekä valtuutetut Marketta Kitkiöjoki ja Timo Aromaa kannattivat Elomaan ehdotusta. Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu ehdotus asian valmisteluun palauttamisesta, joten on äänestettävä. Puheenjohtaja teki äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, vastaavat JAA ja ne, jotka kannattavat Elomaan ehdotusta, vastaavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettiin nimenhuutoäänestys. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 14 JAA-ääntä ja 7 EI-ääntä. Äänestyslista liitteenä. Puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyä jatketaan. Valtuutettu Jukka Elomaa ehdotti, että kunnanvaltuusto ei hyväksy hallintosäännön päivitystä. Varavaltuutettu Merja Simola kannatti Elomaan ehdotusta. Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaehdotus, joten on äänestettävä. Puheenjohtaja teki äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, vastaavat JAA ja ne, jotka kannattavat Elomaan ehdotusta, vastaavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus
Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 144
§ 298
§ 74

19.05.2025
10.11.2025
17.11.2025

Suoritettiin nimenhuutoäänestys.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 14 JAA-ääntä ja 7 EI-ääntä.
Äänestyslista liitteenä.

Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus on tullut hyväksytyksi.

Valtuutettu Jukka Elomaa jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 287
§ 75

27.10.2025
17.11.2025

Tuloveroprosentin määrittäminen vuodelle 2026

KH 27.10.2025 § 287

Kuntalain 410/2015 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Vuonna 2025 tuloveroprosentti on ollut 6,4.

Valmistelija

Nimi: Susanna Leppänen
Tehtävänimike: Talouspäällikkö
Puh: 044 713 4506
Email: etunimi.sukunimi@sysma.fi

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa, että kunnanvaltuusto vahvistaa Sysmän kunnan varainhoitovuoden 2026 tuloveroprosentiksi 6,40.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

KV 17.11.2025 § 75
435/02.03.01.00/2025

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa, että kunnanvaltuusto vahvistaa Sysmän kunnan varainhoitovuoden 2026 tuloveroprosentiksi 6,40.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 288
§ 76

27.10.2025
17.11.2025

Kiinteistöveroprosenttien määrittäminen vuodelle 2026

KH 27.10.2025 § 288

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrittää kunnassa sovellettavat kiinteistöveroprosentit laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin.

Kiinteistöverolain mukaan veroprosenttien rajat ovat seuraavat:

1.1.2026 alkaen

Yleinen kiinteistöveroprosentti	0,93 - 2,00
Yleinen maapohjan kiinteistövero	1,30 - 2,00
Vakituiset asuinrakennukset	0,41 - 1,00
Muut rakennukset	0,93 - 2,00
Voimalaitosten kiint.veroprosentti	0,93 - 3,10
Yleishyödyllisen yhteisön	0,00 - 2,00
Rakentamaton rakennuspaikka	2,00 - 6,00 prosenttia

Kiinteistöverolain 13 a §:n mukaan tuloverolain 22 §:ssä tarkoitetun yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja maapohjan kiinteistöveroprosentti voidaan kunnanvaltuuston päätöksellä määrätä muuten kiinteistöveroprosenteista säädettyä alhaisemmaksi, mikäli kiinteistöllä sijaitseva rakennus on pääasiassa yleisessä tai yleishyödyllisessä käytössä. Tällöin kiinteistöveroprosentti voi olla myös 0,00 prosenttia.

Kiinteistöverolain 14 §:n mukaan vesi- ja tuulivoimalaitoksen, jonka nimellisteho on enintään 10 MVA, sovelletaan kunnanvaltuuston määräämää yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Yli 10 MVA suuruisen voimalaitoksen tai jos useampi voimalaitos on kytketty yhteiseen jakelu- ja kantaverkkoon yhteisen liittymispisteen kautta ja niiden yhteenlaskettu nimellisarvo on yli 10 MVA (Tuulivoimapuisto), kiinteistöveroprosentin enimmäismäärä on 3,10 prosenttia.

Sysmän kunnan vuonna 2025 sovellettavat kiinteistöveroprosentit ovat olleet seuraavat:

Yleinen kiinteistöveroprosentti	0,95
Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,50
Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten	1,00
Yli 10 MVA suuruisen voimalaitosten	3,10

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 288
§ 76

27.10.2025
17.11.2025

Yleishyödylliset yhteisöt 0,00
Rakentamaton rakennuspaikka ei määrätty

Valmistelija Nimi: Susanna Leppänen
Tehtävänimike: Talouspäällikkö
Puh: 044 713 4506
Email: etunimi.sukunimi@sysma.fi

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle kiinteistöveroprosenttien määräämistä vuodelle 2026 seuraavasti:

Yleinen kiinteistövero	0,95
Yleinen maapohjan kiinteistövero	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,50
Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten	1,00
Yli 10 MVA suuruisten voimalaitosten	3,10
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	ei määrätty

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

KV 17.11.2025 § 76
436/02.03.02.00/2025

Päätösehdotus Kunnanhallitus ehdottaa valtuustolle kiinteistöveroprosenttien määräämistä vuodelle 2026 seuraavasti:

Yleinen kiinteistövero	0,95
Yleinen maapohjan kiinteistövero	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,50
Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten	1,00
Yli 10 MVA suuruisten voimalaitosten	3,10
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	ei määrätty

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 286
§ 77

27.10.2025
17.11.2025

Itseoikaisu Sysmän kunnanvaltuuston päätökseen 16.12.2024 § 62 Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman käsittely

KH 27.10.2025 § 286

Sysmän kunta on tehnyt sovintosopimuksen Lakeliving Oy:n kanssa ja sitoutunut maksamaan sovintokorvauksen 75 000 €.

Sovintosopimuksen hyväksymisestä oli tehty valitus hallinto-oikeuteen. Valitus hylättiin Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksellä 20.8.2025 Dnro 1691/03.04.04.10/2024. Täten päätös sovintokorvauksen maksamisesta on lainvoimainen ja korvaus tulee maksaa Sysmän kunnan ja Lake Living Oy:n tekemän sopimuksen mukaisesti.

Vuoden 2025 talousarvioon varattiin määräraha korvauksen maksamista varten. Talousarvion valmisteluvaiheessa asian käsittelyyn osallistui esteellisiä henkilöitä. Vuoden 2025 talousarviosta on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, mutta Hämeenlinnan hallinto-oikeus ei ole vielä ratkaissut asiaa.

Valmistelija

Nimi: Susanna Leppänen
Tehtävänimike: Talouspäällikkö
Puh: 044 713 4506
Email: etunimi.sukunimi@sysma.fi

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että

1. Se poistaa päätöksensä 16.12.2024 § 62 siltä osin, kuin talousarviossa esitetään satunnaisissa kuluissa 75 000 € määräraha

sekä

2. Myöntää 75 000 € määrärahan sovintokorvauksen maksamista varten Lake Living Oy:lle.

Päätös

Jäsen Jukka Elomaa ehdotti, että kunnanhallitus ei esitä valtuustolle mitään toimenpiteitä asiaan liittyen, vaan asiassa odotetaan hallinto-oikeuden ratkaisua. (Liite)

Varajäsen Merja Simola kannatti Elomaan ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaehdotus, joten on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti nimenhuutoäänestystä.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 286
§ 77

27.10.2025
17.11.2025

Ehdotus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, vastaavat JAA ja ne, jotka kannattavat Elomaan ehdotusta, vastaavat EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Aartolahti, Kantonen, Karola, Kyllönen, Leppänen, Mäentalo) ja 2 EI-ääntä (Elomaa, Simola).

Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus on tullut hyväksytyksi.

Merkittään, että jäsen Marketta Kitkiöjoki poistui esteellisenä kokouksesta asian käsittelyn ajaksi perusteena asianosaisuus. Kunnanhallituksen puheenjohtaja Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg ja kunnanvaltuuston puheenjohtaja Mika Järvinen poistuivat esteellisinä kokouksesta asian käsittelyn ajaksi perusteena läheisen asianosaisuus. Tilalla oli varajäsen Merja Simola (Kitkiöjoki). Puheenjohtajan ollessa esteellinen puheenjohtajana tämän pykälän ajan toimi kunnanhallituksen I varapuheenjohtaja Lilli Karola.

KV 17.11.2025 § 77
259/02.02.00/2024

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että

1. Se poistaa päätöksensä 16.12.2024 § 62 siltä osin, kuin talousarviossa esitetään satunnaisissa kuluissa 75 000 € määräraha sekä

2. Myöntää 75 000 € määrärahan sovintokorvauksen maksamista varten Lake Living Oy:lle.

Päätös

Valtuutettu Jukka Elomaa ehdotti, ettei kunnanvaltuusto tee itseoikaisua. (Liite)

Varavaltuutettu Merja Simola kannatti Elomaan ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaehdotus, joten on äänestettävä.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 286
§ 77

27.10.2025
17.11.2025

Puheenjohtaja teki äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, vastaavat JAA ja ne, jotka kannattavat Elomaan ehdotusta, vastaavat EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 15 JAA-ääntä ja 6 EI-ääntä. Äänestyslista liitteenä.

Puheenjohtaja totesi, että pohjaehdotus on tullut hyväksytyksi.

Valtuutettu Jukka Elomaa jätti päätöksestä eriävän mielipiteen vastaehdotuksessa esitetyin perustein.

Merkittään, että ennen asian käsittelyn alkamista kunnanvaltuuston puheenjohtaja Mika Järvinen ilmoitti olevansa esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn perusteena läheisen asianosaisuus. Tilalla oli varavaltuutettu Eeva Kantonen. Puheenjohtajan ollessa esteellinen puheenjohtajana tämän pykälän ajan toimi kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja Hannu Juhola.

Merkittään, että valtuutettu Marketta Kitkiöjoki ei esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn perusteena asianosaisuus. Myöskään valtuutettu Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg ei esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn perusteena läheisen asianosaisuus. Tilalla olivat varavaltuutetut Jani Marttila (Kitkiöjoki) ja Krister Sihvo (Lehtosalo-Lönnberg).

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 297
§ 78

10.11.2025
17.11.2025

Lisätalousarvio vuodelle 2025

KH 10.11.2025 § 297

Muutokset tuloslaskelmaosaan:

Kuntaliitto on päivittänyt veroennustekehikon 23.9.2025. Veroennustekehikossa on huomioitu toteutuneet verontilitykset elokuuhun saakka sekä syyskuun verontilityksen tilannetiedot per 10.9.2025. Sysmän kunnan veroennusteita ehdotetaan tämän pohjalta muutettavan seuraavasti:

Kunnallisveron tuottoarviota lasketaan 242 000 eur
Yhteisöveron tuottoarviota korotetaan 24 000 eur
Kiinteistöveron tuottoarviota lasketaan 15 000 eur

Kuntaliiton 13.8.2025 päivittämän valtionosuuslaskelman mukaan Sysmän kunnan saamat valtionosuudet olisivat 4 015 764 eur. Tämän perusteella valtionosuuksien tuottoarviota lasketaan 49 537 eur.

Pienten kuntien akatemian hanketta jatkettiin syksyllä 2024 vuoden 2025 maaliskuun loppuun. Hankkeen jatkuminen varmistui niin myöhään, ettei sitä ehditty sisällyttämään vuoden 2025 talousarvioon. Meneillään on myös Tainionvirran yrityshanke. Korotetaan edellä mainittujen hankkeiden toimintatuloja 50 192 eurolla sekä toimintakuluja 80 000 eur.

Lomitukselta oppisopimuskoulutuksesta poistetaan toimintatulot 53 463 € sekä toimintakulut 53 463 €. Koulutus ei toteudu tänä vuonna.

Peruste	Talousarvio 2025	Lisätalousarvio 2025	TA + lisäTa yht.
Valtionosuudet	4 065 301	-49 537	4 015 764
Kunnan tulovero	4 056 000	-242 000	3 814 000
Kiinteistövero	2 521 000	-15 000	2 506 000
Yhteisövero	1 032 000	24 000	1 056 000
Oppisopimuskoulutettava	53 463	-53 463	0
Hankkeiden toimintatulot	0	50 192	50 192

Tasopalkkajärjestelmän käyttöönotto sekä myös vuoden alusta käyttöönotettu Wintime on vaatinut vielä ylimääräisiä konsultointeja ohjelmistoihin. Matkalaskuohjelmasta on tullut lisää kuukausittaista ohjelmistokulua. Ict-palveluiden määrärahaa korotetaan 20 000 eurolla.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 297
§ 78

10.11.2025
17.11.2025

Palvelutalon putkiremontti ei päässyt käynnistymään elokuussa, poistetaan remonttiin varattu määräraha 40 000 eur.

Peruste	Talousarvio 2025	lisätalousarvio 2025	TA + lisäTa yht.
Ict-palvelut	140 000	20 000	160 000
Hankkeiden toimintakulut	0	80 000	80 000
Palvelutalon putkiremontti	40 000	-40 000	0
Oppisopimuskoulutettava	53 463	-53 463	0

Muutokset investointiosaan:

Investointiosasta poistetaan satamille ja laitureille varattu määräraha, kiinteistöjen iv-kanavien puhdistukselle varattu määräraha sekä liikuntatoimen hoitokoneen hankintaan varattu määräraha. Talasniemen kunnallistekniikalle varattua määrärahaa pienennetään 300 000 eur. Keskustien urakan lisätöiden vuoksi määrärahaa korotetaan 15 000 eur. Askonrannan ja Keskustien vesihuoltolaitoksen korjaukset tekivät yhteensä 331 961 65 eur. Vesi- ja viemärihuollon saneerauskohteiden määrärahaa korotetaan 52 000 eur.

Peruste	Talousarvio 2025	Lisäta 2025	TA + lisäTa yht.
Satamat ja laiturit	30 000	-30 000	0
Kiinteistöjen iv-kanavien puhdistus	20 000	-20 000	0
Liikuntatoimen hoitokone	12 000	-12 000	0
Talasniemi	500 000	-300 000	200 000
Vesi- viemärihuolto saneerauskohteet	280 000	52 000	332 000
Keskustien urakka	600 000	15 000	615 000

Valmistelija

Nimi: Susanna Leppänen
Tehtävänimike: Talouspäällikkö
Puh: 044 713 4506
Email: etunimi.sukunimi@sysma.fi

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle vuoden 2025 lisätalousarvion hyväksymistä.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Merkitään, että talouspäällikkö Susanna Leppänen esitteli asiaa kokouksessa.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 297
§ 78

10.11.2025
17.11.2025

KV 17.11.2025 § 78
216/02.02.00/2025

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää valtuustolle vuoden 2025 lisätalousarvion hyväksymistä.

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 296
§ 79

10.11.2025
17.11.2025

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman käsittely

KH 10.11.2025 § 296

Kuntalain 410/2015 110 §:ssä säädetään talousarviosta ja -suunnitelmasta seuraavaa: valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainoa arvioitaessa otetaan huomioon taseeseen kertyneet ylijäämät.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Vuoden 2026 talousarvioesitys, sekä esitys vuosien 2026 – 2027 taloussuunnitelmaksi on oheismateriaalina.

Vuoden 2026 talousarvio eroaa edellisestä talousarviosta seuraavasti:

Erot edelliseen talousarvioon	2026	2025	ero	ero %
Investointimenot	3 365 000	2 487 000	878 000	26 %
Käyttötalousmenot	-27 240 230	-27 628 942	388 712	-1 %
Käyttötaloustulot	17 446 516	17 639 674	-193 158	-1 %
Toimintakate	-9 793 714	-9 989 268	195 554	-2 %
Verotulot	7 732 000	7 609 000	123 000	2 %
Valtionosuudet	3 778 795	4 065 301	-286 506	-8 %
Vuosikate	1 857 081	1 806 733	50 348	3 %
Tilikauden tulos	530 453	454 217	76 236	14 %

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 296
§ 79

10.11.2025
17.11.2025

Talousarvio-ohjeet kunnanhallitus antoi 16.6.2025 § 171. Talousarviovalmistelua on käsitelty kunnanhallituksessa 13.10.2025 § 273 sekä valtuustoseminaarissa 3.11.2025.

Kunnanvaltuusto vahvistaa veroprosentit 17.11.2025. Sysmän kunnan tuloveroprosentiksi esitetään 6,4 %. Kiinteistöveroprosentit vahvistetaan samassa kokouksessa ja niiden esitetään pysyvän vuoden 2025 tasossa. Kunnan tuloverot nousevat ja ovat arviolta 4 088 t €. Kiinteistöverotuloja kertyy arviolta 2 508 t € sekä yhteisöverotuloja 1 136 t €. Valtionosuuksia ennustetaan kertyvän 3 778 t €.

Sysmän kunnan toimintatuottojen arvioidaan olevan 17,4 milj. euroa sekä toimintakulujen 27,2 milj euroa. Vuosikatteen arvioidaan olevan 1,86 milj euroa ja tämä riittää kattamaan poistot 1,3 milj. euroa. Rahoitustuottojen arvioidaan olevan 140 000 euroa. Talousarvioehdotuksen mukaan tilikauden ylijäämäksi muodostuu 948 829 euroa.

Vuoden 2026 investoinnit ovat lähes 900 t € edellisvuotta suuremmat, johtuen Talasniemen kunnallistekniikan rakentamisesta. Talousarviovuonna investoinnit keskittyvät edelleen infran kunnostamiseen. Suurimmat investointikohteet ovat Talasniemen kunnallistekniikka 1 200 t €, Väihkyläntien perusparannus 750 t € sekä Ohrasaaren perusparannus 200 t €. Vesi- ja viemärlaitoksen saneerauskohteisiin käytetään 500 t €.

Kiinteistö Oy Sysmän Vuokratalo tarvitsee rahoitusta 370 t €.

Tulorahoituksella investoinneista pystytään kattamaan n 55,2 %:a.

Valmistelija

Nimi: Susanna Leppänen
Tehtävänimike: Talouspäällikkö
Puh: 044 713 4506
Email: etunimi.sukunimi@sysma.fi

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy

1. ehdotuksen vuoden 2026 talousarvioksi sekä vuosien 2026-2028 taloussuunnitelmaksi

2. ehdotuksen talousarvioon sisältyvästä investointiohjelmasta

Kunnanhallitus ehdottaa vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman sekä investointiohjelman valtuuston hyväksyttäväksi.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 296
§ 79

10.11.2025
17.11.2025

Vuoden 2026 talousarvio sekä suunnitelmavuosien 2026-2028 tulokset ovat ylijäämäisiä. Vuodelta 2025 arvioidaan tulevan ylijäämää, joten taloussuunnitelman yhteydessä ei tarvitse päättää yksilöidyistä toimenpiteistä alijäämien kattamiseksi.

Talousarvio- ja taloussuunnitelmakirjan teksteihin voidaan tehdä teknisluonteisia korjauksia.

Päätös

Päätösehdotuksen kohdan 1 osalta jäsen Jukka Elomaa ehdotti, että opiskelijoiden vuokratkompensaatio poistetaan talousarviosta, koska asiasta ei ole tehty päätöstä.

Jäsen Marketta Kitkiöjoki kannatti Elomaan ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu vastaehdotus, joten on äänestettävä.

Puheenjohtaja teki äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, vastaavat JAA ja ne, jotka kannattavat Elomaan ehdotusta, vastaavat EI.

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 JAA-ääntä (Aartolahti, Kantonen, Karola, Kyllönen, Lehtosalo-Lönnberg, Leppänen) ja 3 EI-ääntä (Elomaa, Kitkiöjoki, Sippola).

Puheenjohtaja totesi, että päätösehdotuksen kohta 1 on tullut hyväksytyksi.

Muilta osin kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Merkitään, että talouspäällikkö Susanna Leppänen ja tekninen johtaja Timo Lauri esittelivät asiaa kokouksessa.

Merkitään, että kunnanvaltuuston puheenjohtaja Mika Järvinen liittyi kokoukseen kesken tämän asian käsittelyn klo 17.06.

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 296
§ 79

10.11.2025
17.11.2025

KV 17.11.2025 § 79
280/02.02.00/2025

Päätösehdotus Kunnanhallitus ehdottaa vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman sekä investointiohjelman valtuuston hyväksyttäväksi.

Vuoden 2026 talousarvio sekä suunnitelmavuosien 2026-2028 tulokset ovat ylijäämäisiä. Vuodelta 2025 arvioidaan tulevan ylijäämää, joten taloussuunnitelman yhteydessä ei tarvitse päättää yksilöidyistä toimenpiteistä alijäämien kattamiseksi.

Talousarvio- ja taloussuunnitelmakirjan teksteihin voidaan tehdä teknisluonteisia korjauksia.

Päätös Asiassa käytettiin seuraavat ryhmäpuheenvuorot:

Valtuutettu Veikko Kotolahti käytti Keskustan valtuustoryhmän puheenvuoron ja puolsi talousarvion 2026 ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman hyväksymistä.

Valtuutettu Jukka Elomaa käytti Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenvuoron ja ehdotti talousarvion 2026 ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman hyväksymistä.

Valtuutettu Timo Seppänen käytti Avoin Sysmä -valtuustoryhmän puheenvuoron ja puolsi talousarvion 2026 ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman hyväksymistä.

Valtuutettu Jouko Aartolahti käytti SDP:n valtuustoryhmän puheenvuoron ja esitti talousarvion 2026 ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman hyväksymistä.

Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Merkitään, että talouspäällikkö Susanna Leppänen esitteli asiaa kokouksessa.

Kunnanvaltuusto

§ 80

17.11.2025

Muut asiat

KV 17.11.2025 § 80

Valtuutettu Timo Aromaa esitti Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloitteen Sysmän kunnan liikuntapalveluiden maksuttomuudesta kutsuntaikäisille sysmäläisille. (Liite)

Valtuutettu Marketta Kitkiöjoki esitti Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteen vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen selvittämisestä. (Liite)

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 71, § 72, § 73, § 80

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 74, § 75, § 76, § 77, § 78, § 79

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Yhteydenotot ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 Hämeenlinna
Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Puhelinnumero: 029 5642200

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Sysmän kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: Valittulantie 5, 19700 Sysmä
Käyntiosoite: Valittulantie 5, 19700 Sysmä
Sähköpostiosoite: kirjaamo@sysma.fi
Puhelinnumero: (03) 84310

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-11 ja 12-15.